

ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਰਾਹੀਂ ਸ਼੍ਰੀ. ਐਸ. ਬੈਂਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ 279 ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਆਰ. ਪੀ. ਸੇਠੀ, ਜੇ.)

ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਲਈ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਉਮੀਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

(8) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 2,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਮਾਨਯੋਗ ਆਰ ਪੀ ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਐਸ ਐਸ ਸੁਧਾਲਕਰ, ਜੇ.ਜੇ.
ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਐਸ ਬੈਂਸ,
ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ।— ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 17983.

25 ਮਾਰਚ. 1995

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਅਨੁਛੇਦ. 226— ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ
- ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ
ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕਿਸੇ
ਵੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹੁੰਚ ਕਰ
ਸਕਦਾ ਹੈ—ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਤੰਗ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਹੁਣ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਹਨ ਜੋ
ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ ਹਨ—ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਵਾਇਤੀ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਕਾਰਵਾਈ
ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸੱਟ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਤਰਕ, ਇਕੱਲੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ
ਲਈ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਜਾਇਦਾਦ, ਸਰੀਰ, ਦਿਮਾਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ; ਅਸਲ 'ਜਾਂ' ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਅਜਿਹਾ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 8. ਪੀ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1982 ਐਸਸੀ 149 ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ 'ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਟੇਜ ਦਾ ਨਿਯਮ' ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਯੁੱਗ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(ਪਰਾ 12)

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਨਤਕ ਸੱਟ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ।

(ਪਰਾ 14)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡਿੰਗ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ (Para 20) ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਕਲਾ. 226—ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ- ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ—ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ" ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫੇ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਿੱਖੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਨਿਆਂਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਡਿਫਾਲਟ ਰਾਜ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਆਂਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਦਮ ਨਾ ਵਧਾਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰੇ ਜੋ " ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਰਚਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 15)

•ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਕਲਾ। 226— ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਾਂ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ-ਵਿਚਾਰ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਤੀਗਤ ਰੱਜਿਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ, ਗਰੀਬੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: -

- ~(i) ਇਹ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- (ii) ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਬਦਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ

ਗਰੀਬੀ, ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(iii) ਇਹ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਨਤਕ ਸੱਟ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(iv) ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਅਸਤ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(v) ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਿਅਸਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਹਰ ਗਲਤੀ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(vi) ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਢੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।

(vii) ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(viii) ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਫ਼ ਹੱਥਾਂ, ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਇਆ ਹੈ।

(ix) ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸੰਗਠਨਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਾਲੇਪਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। - ਮੇਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਜਨਤਕ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ।

(ਪਾਰਾ 23 ਅਤੇ 24)

**ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਅਨੁਛੇਦ 226— ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ
ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ—ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ—ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੈਰ- ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ
ਵਿਓਂਡ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।**

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ -
ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ
ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀਆਂ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀਟ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਨ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਭਰਨ ਲਈ
ਕੋਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ
ਬੇਲੋੜੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(ਪਰਾ ੪੨)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ
ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਐਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਪੰ: ੪੬)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ
ਬਣਾਉਂਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਲਕਿ ਗੈਰ-
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ
ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਸਰਾ ਲੈ ਕੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ
ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਲਿਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਦਾਲਤ
ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅਪਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਰਾਫੇਰੀ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ
ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਗਿਆਨ ਦੇ
ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹਨਾਂ

ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਪੰ: ੪੬)

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਐਚ.ਐਸ ਮੱਤੇਵਾਲ, ਸ੍ਰ. ਹੀਪੰਤ ਸਰੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ।
ਡੀ.ਐਸ. ਨਹਿਰਾ, ਪ੍ਰੋਮਿਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ) ਰਿਸਪਾਂਸ ਡੈਟ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ।
ਜੇਐਸ ਖੇਹਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3, 6, 30 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਵਕੀਲ।
ਜੇ.ਕੇ ਸਿੱਬਲ, ਏ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰੈਜ ਪੌਡੋਟਸ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ, 5, 7, 10, 13, 14, 16. 18 ਤੋਂ 27 ਅਤੇ 39।
ਪੀ.ਐਸ ਪਟਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 30 ਅਤੇ 32 ਲਈ।
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਅਤੇ 35 ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਸੂਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ।
ਸੀ. ਜੈਨ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 8 ਅਤੇ 17 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।
ਐਸ ਮਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ 11 ਲਈ।
ਏਸੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ 4 ਅਤੇ 9 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।
ਐਚ ਐਸ ਚੀਂਡਸਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ 38 ਲਈ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ 15 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਆਰਪੀ ਸੈਠੀ, ਜੇ.

(1) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੱਸਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, - ਮਿਤੀ 22 ਅਗਸਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ , 1992 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P/3) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਪੁਨੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ 3763 ਆਫ 1994 ਵਿੱਚ 26 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। .

(2) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ/ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਅਣ-ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲੇਚਾਂ ਤੋਂ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(3) ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੁਚੀਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ QW.P. ਇਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ 1994 ਦੇ ਨੰਬਰ 12168 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ -ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ, ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮਾਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਟੈਸਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ P/1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ CET 1994 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਬਰੋਸ਼ਰ-ਕਮ- ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਦਾਖਲਾ ਬਰੋਸ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ/ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ/ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਟਰੇਡਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰੈਕਅੱਪ, ਹਰੇਕ ਡੌਲੇਜ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਖਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸਿਵਾਏ ਕਾਲਜਾਂ / ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਗਿਣਤੀ 210 ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਲਈ

ਐਪਆਈ 1 ਕੇਸ਼ਨ ਫਾਰਮ (ਏਮੈਕਸਜੂਰ ਪੀ/2) ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਥਾਪਰ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ 5 ਫੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਟੈਕਨੀਕਲ - ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 2 ਫੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਸਕੂਲ/ਕਾਲਜਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ/ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ/ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਉਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, - 22 ਅਗਸਤ, 1992 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ - ਅਨੁਸੂਚੀ P/3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਮਾਪਦੰਡ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਭਰੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਸੀ.ਈ.ਟੀ. ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੂੰ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ 24 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕੋਟੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ "ਵੀ. ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1745 ਦਾ 1992 ਨੇ 2 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ. ਮਾਨੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੱਸਿਆ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(6) ਮੌਜੂਦਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਲ ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਐਮਪੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰਿਜ਼ਲਟ ਪੌਡੈਂਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

(7) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ 37 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ, 1994 ਦੇ 12168 ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 67 ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੁਝ ਰਾਜ/ਯੂ.ਟੀ. ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ/ਯੂ.ਟੀ. ਜਾਂ ਤਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਲਜ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ/ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਖਾਸ ਖੇਤਰ. 4 ਮਈ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ। ਜਵਾਬ ਦੇ ਨਾਲ 1992 ਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ R/1/1 ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1992-93 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 15 ਸੀਟਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਲ 1993-94 ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ 1993-94 ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ. ਸਾਲ 1994-95 ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1 ਜੂਨ, 1994 ਦੇ ਆਪਣੇ

ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ 12 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ 6 ਸੀਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 8 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਰਾਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਸੀਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 34 ਤੋਂ 38 ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗਲਤ, ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੀਈਟੀ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਰੋਸ਼ਰ-ਕਮ-ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਈਟੀ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਆਰਈਸੀ ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਟਰੇਲਿੰਗ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਗਵਰਨਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ 12 ਅਗਸਤ, 1992 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। 10+2 ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ। 14 ਸਤੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀ.ਈ.ਟੀ. ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1980 ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੀਟ TIET ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਆਪਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਧ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(8) ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਗਲਤ-ਜੁਆਇੰਡਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜੁਆਇੰਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਇੱਕ ਡੀ ਐਮ ਐਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ 1994 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 11372 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀਟ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲ 1994-95 ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ CET Tn ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ। ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਵਰੀ, 1994 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗੋਲਫ ਅਤੇ ਪੋਲੋ ਵਰਗੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ ਖੇਡਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੂਚਨਾ ਬਰੋਸ਼ਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਸਾਲ 1994 ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀਟ ਸੌਂਪੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੀਟ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਕੋਟੇ/ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 10+ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। 2 ਅਤੇ ਗੋਲਫ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੁਹਾਰਤ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ 92 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ 10+2 ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ, ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗੋਲਫ/ਪੋਲੋ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ।”

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਉਭਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ ਇੱਕ ਵੱਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਸੀ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਕੋਈ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 3 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 7 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਗੋਲਫ ਅਤੇ ਪੋਲੋ ਦੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਲਹਿਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਬੈਂਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ 289 ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਕੋਪੀ ਸੇਠੀ, ਜੇ.)

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੀ.ਟੀ.ਏ. ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾਖਲਾ ਇੱਕ ਉੱਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਕਰਸਪੋਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ d3 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਮਾਈ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਰਾਜ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਬੀਟੀਏ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਪਾਂਸਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਿਡਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੋਰਟਸਮੈਨ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(10) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਦਲਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 28, 29, 34, 36 ਅਤੇ 37 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 39 ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 10 ਜਨਵਰੀ, 1995 ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 23 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ।

(12) ਲੋਕਸ-ਸਟੈਂਡੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ , ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜਿਸਨੂੰ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਆਧਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੱਟ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਾਇਦਾਦ, ਸਰੀਰ, ਮਨ ਜਾਂ ਵੱਕਾਰ, ਅਸਲ ਜਾਂ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਅਜਿਹਾ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, 3 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ। ਪੀ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ /ਯੂਨੀਅਨ ਓ) ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ "ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਟੋਜ ਦਾ ਨਿਯਮ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਯੁੱਗ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ"। ਸਾਈਡਬੋਥਮ ਦੇ ਕੇਸ (1980) 12 ਸੀਐਚ ਡੀ 458 ਅਤੇ ਰੀਡ ਬੋਵੇਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਪਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਭਾਵੇਂ ਤੰਗ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ,"

(13) ਕੇਆਰ ਸ਼ੋਨੋਏ ਬਨਾਮ, ਉਧੀਪੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ (5) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇੱਕ ਰੇਟ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਨੇਮਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਇੰਗਲਿਸ਼ ਕਾਉਂਟਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਸ.ਪੀ. ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: -

"ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਨਤਕ ਸੱਟ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। "ਕਾਨੂੰਨ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਾਦ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕਾਮਗਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 344 ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਲਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਆਡੀਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਡੀਟ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਸਲ

ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। . ਕਈ ਵਾਰੀ ਡਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੋਰਟਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ

(3) ਏਆਈਆਰ 1982 ਐਸਸੀ 149.

(4) (1887) 19 QBD 174.

(5) ਏਆਈਆਰ 1974 ਐਸਸੀ 2177

ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਹ ਡਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। “ਵਿਹਲੇ ਅਤੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਮੁਦਈ, ਇੱਕ ਝਗੜਾ ਲੂ ਜੋ ਇੱਕ ਲਾਰਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਤਮਾਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ (ਪ੍ਰੋ. ਕੇ. ਈ. ਸਕਾਟ; 'ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਇਨ ਦਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ: ਇੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ' (1973) 86।

ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਾਰਨ ਡਰ ਜਾਂ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਝਗੜਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਵਧਾਏਗਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਡਰ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ. ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਦਾਅਵੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ - ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 1973 ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਕਾਟ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ: (OpCit, 673)।

ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਵਰਗ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹੜ੍ਹ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਘੱਟ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਕਾਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਕੀਤੇ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ' ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਫੀ ਨਿੱਜੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਲੜਨਗੀਆਂ' ਜਦੋਂ ਤੱਕ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਅਸੀਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਡਬਲਯੂਬੀ, ਜਸਟਿਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਈਅਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ: “ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਟ੍ਰੋਫੀ, ਅਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ - ਭਾਰੀਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਜੋਖਮ ਉਠਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਮੌਕੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਤੇ ਹੁਣ ਫੋਕਸ ਸਟੈਂਡਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੰਗ ਪੈਡੈਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ” ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਇਹਦੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ,

ਖੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋ-ਵਾਰੰਟੋ ਜਾਂ ਰੇਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਫਲੱਡ ਗੇਟਾਂ ਨੂੰ ਢਿੱਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਂ, ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, - “ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਮੁਕੱਦਮੇ” ਉੱਤੇ ਡਾ. ਐਸ.ਐਨ. ਜੈਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੇਖ।

(15) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਿਜੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਿੱਖੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਨਿਸ਼ਠਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੰਡੀਜ਼ ਸਟੈਂਡੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਹਰ ਗਲਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਬਦਬਾ ਨਾ ਕਰੇ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਰਚਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, “ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੁੰਝਲ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਨਮ ਲੈਣ ਲੱਗੇ ਹਨ”।

(16) ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਪੱਤਰ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਕੇ ਜਨਤਕ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਕੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸਰਕੂਲਰ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਧਾਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਸਤ ਸਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪਾਈ ਗਈ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਪਰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਨਾਦਾਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਸਿਰਫ ਖੜੀ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ

ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਣਗੌਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਕਰੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਤ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਸਮੇਤ ਹਰ ਸਾਧਨ 'ਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਰ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸਭ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। . ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਬਾਂਗ ਬਣਨ ਲਈ 'ਗਲੈਨਵਿਲ ਐਸਟਿਨ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਅੰਪਾਇਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(17) ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕਾਮਗਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ - ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (6) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਆਡੀਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਡਿਟ ਫੰਕਸ਼ਨ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਸਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਜਨਤਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਜੋਖਮ ਉਠਾਏ ਜਾਣੇ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

ਹੁਣ ਤੰਗ ਪੈਡੈਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਾਗਰਿਕ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ 660 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਨਾਲ
ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਦੂਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ
ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ
ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇ
ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਚੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤਿ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲੋਂ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ
ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ
ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(6) ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 344

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

(19) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੀਲਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (7), ਵੀਰਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ 'ਚੈਤਨਯ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਸ਼ਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੀ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ ਧੜੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਗਲਤ-ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

(20) ਨਿਸ਼ਚਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ (ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਏਪੀਡੀ ਮੁੱਲਾਂ' ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੌਖਿਕ ਜਾਂ ਰਸਮੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਸਰਵਉੱਚ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(7) ਏਆਈਆਰ 1983 ਐਸਸੀ 378

(7-ਏ)। ਏਆਈਆਰ 1983 ਐਸਸੀ 339.

(8) ਏਆਈਆਰ 1986 ਐਸਸੀ 825

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤ੍ਰਿਏਕ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ -
ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਿਧਾਂਤ। ਆਮ ਤੌਰ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and goi
another v. State of Punjab and others (R. p. Sethi, J.)¹

'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰ-ਲੋਪਰ ਜਾਂ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਰੀਰ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਆਪਣੀ ਗਰੀਬੀ, ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ।

(21) ਦੰਤਾ ਦਲ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਸ. ਚੌਧਰੀ (10) ਵਿੱਚ , 'ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ' ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ: -

“ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ 'ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ , ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਪੀਆਈਐਲ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਆਮ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਜੋਕੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'PIL' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗੇ।

(22) 'ਕੇ.ਆਰ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਮ. ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ' (11) ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਾਫ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਫ ਦਿਲ, ਸਾਫ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਗੁੰਬਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸਤਕਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ। ਦੇਸ਼.

(10) ਏਆਈਆਰ 1993 ਐਸਸੀ 893.

(11) 1994 (6) SCC .620.

(23) ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰੱਜਿਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ, ਗਰੀਬੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ 'ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(24) ਲੋਕਸ-ਸਟੈਂਡੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗੀ; -

- (i) ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;
- (ii) ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਬਦਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗਰੀਬੀ, ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (iii) ਇਹ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਨਤਕ ਸੱਟ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ;
- (iv) ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰ-ਲੁਪਰਾਂ ਦੀ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ;
- (v) ਕਿ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਸਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਹਰ ਗਲਤੀ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- (vi) ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ;
- (vii) ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਢੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ;
- (viii) ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰ ਜਾਂ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

(ix) ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਫ਼ ਹੱਥਾਂ, ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਇਆ ਹੈ;

(x) ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸੰਗਠਨਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਲੈਕ-ਮੇਲਿੰਗ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ।

(25) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। . ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਨੂੰਨੀ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1994 ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. CWP 12168 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਫਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ, ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫਟਕਾਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

(26) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(27) ਕੇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਈ ਵਿਅਸਤ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਫ ਹੱਥਾਂ, ਸਾਫ ਦਿਲ ਅਤੇ ਸਾਫ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਪਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਸਵੀਕਾਰ* ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ 'ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ' ਦੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

(28) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਬਦਨਾਮੀ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਲ ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 67 ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 30 ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ- etndP ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 37 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 'ਗਲਤ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ- ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਵੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ 1994-95 ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 1993-94 ਜਾਂ 1992-93 ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ * ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 'ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(29) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਰੱਖਿਅਤ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼, ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(30) ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 38 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਖਤਿਆਰੀ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P/3)। ਅਖਤਿਆਰੀ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਨੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਪੁਨੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵਜੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰਕ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰੋਹਿਤ, ਖੇੜਾ, ਲਲਿਤ ਸਿੰਗਲਾ, ਸੰਜੇ ਵਰਮਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਮੁਕੁਲ ਗੋਇਲ, ਦੀਪਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਰਸੀ ਜਿੰਦਲ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਰਨਜੀਤ ਉਦਾਸੀ, ਰੀਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ, ਸਚਿਨ। ਚੌਧਰੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਿਤੋਂਦਰ ਕਪੂਰ, ਵਿਕਾਸ ਮਹਾਜਨ, ਮੁਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤ੍ਰਿਮਨ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀਵ ਵਰਮਾ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ, ਗੀਤਿਕਾ ਸੰਧੂ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਿਤਿਨ ਵਤਸ, ਅਮਿਤ ਕੇਸ਼ਵ, ਮੁਨੀਸ਼। ਖੁਰਾਣਾ, ਅਦਿੱਤਿਆ ਸਿਆਲ, ਅਨੁਪਮ ਪਾਂਡੇ, ਅਮਿਤੋਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਪਾਲ ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਵੈਦ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(81) ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਹੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ¹ -ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। . ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 3 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ-ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਗੀ,

ਚਲਾਕੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। , ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਅਤੇ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ~ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਚੁਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਅਨੁਸਾਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1994-95 ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ , '2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ। - ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੂਨ, 1994 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਗੋਲਫ ਅਤੇ ਪੌਲੋ ਵਰਗੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲਫ (ਅਤੇ ਪੌਲੋ) ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੇਡਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ that ਟਿਊਨ ਓਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਰੌਕਨਰ ਨੈਡ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੰਡ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟੀਨ ਕੈਟਾਗਰੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਸਪੁਰਦ ਕਰੇ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸੀਟ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕੋਟੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸੀਟ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਬੀਟੇਟ ਗੋਵਰਨਮੈਂਟ ਇਰੋਮ ਤਨੇ ਸਪਾਂਸਰਡ ਸੀਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੇ. 3 ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 10+2 ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਗੋਲੀ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, “ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗੋਲਫ/ਪੌਲੋ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗੋਲਫ/ਪੌਲੋ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ। bexore ਦਾਖਲਾ oi ਉੱਤਰਦਾਤਾ wo. 3. ਉਕਤ ਖੇਡ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਕੋਟੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਈਹਾਪਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸੀਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈਆਈਟੀਏਟ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰੀ/ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕੋਟੇ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। <5 ਮੇਰੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ the oasis oi ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ unuer tne ਸ਼੍ਰੇਣੀ wnicn ana ਗੈਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੈਟ ਟਨੇ ਸਾਈਆ ਸੀਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪੋਰਟਸ ਕੈਟੇਗਰੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਪੀਏ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਟੀਨੇ ਸੀਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛਾਂਟਣ ਲਈ

ਇੱਕ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ 3 ਦੀ ਚੋਣ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ Wq ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਰਿਕਾਰਡ. 2 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 01 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਿੱਤਰ 01 ਨੂੰ ਓਵਰ-ਰਾਈਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (Xi ਜੋ ਕਿ ਖੇਡ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਓਵਰ-ਰਾਈਟਿੰਗ ਨਾ ਤਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵੀ 6 ਜੂਨ, 1994 ਤੋਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 6 ਜੁਲਾਈ, 1994. ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜਾ 7 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਦੱਸੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ - ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਓਵਰ-ਰਾਈਟਿੰਗ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਰਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ ਕੁਝ ਓਵਰ-ਰਾਈਟਿੰਗ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਡਾਇਰਾਈਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 3 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮਿਤੀ 12 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਗੋਲਫ ਕਲੱਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮਿਤੀ 20 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਹੈ। ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, “ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ.ਐਮ ਅਮੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਤੋਸ਼ ਮੈਣੀ ਇਸ ਕਲੱਬ ਦਾ ਇੱਕ ਆਸ਼ਰਿਤ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਗੋਲਫ ਕਲੱਬ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਗੋਲਫ ਕਲੱਬ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਅਪੰਗਤਾ 9 ਸਾਲ ਦੀ ਹੈ।” ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਉਹਨਾਂ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸ਼ ਮੈਣੀ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ, ਨੇ 7 ਜੂਨ, 1994 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਗਵਰਨਰ, ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਗੋਲਫ ਦੇ ਖੇਡ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੋਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਤਕਨੀਕੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਹੁ-ਰਾਸ਼ਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਨੇ 23 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪੁਨਿਆਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 23 ਤਰੀਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ

ਪ੍ਰਿਨੀਸ਼ਿਪਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਟ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੁਲਾਈ, 1994. ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ- ਸੰਚਾਰ ਵਜੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਨੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ? ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਥਾਨਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲਫ ਨੂੰ ਯੋਗ ਖੇਡ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ, ਸਪੋਰਟਸ ਕੋਟੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ 31 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦਾ ਇੱਕ ਨੋਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਗੋਲਫ ਦੀ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੀਟ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੀਟ ਵਿੱਚੋਂ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਟ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। 27 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 1994-95 ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਸੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ 6 ਜੂਨ, 1994 ਜਾਂ 6 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਜਾਂ 15 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੀਟ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਰਹੱਸ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸੀਜ਼ੇਰੀਅਨ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਸੀਟ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ * ਕੈਟ ਗੋਰੀ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਟ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਫਿਰ ਕੋਈ ਇਤਫ਼ਾਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ* ਦੁਆਰਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਏ ਕੇ ਗੋਇਲ, ਡਿਪਟੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਹੈ। ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਇਕੱਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਨ। ਇਹ ਸੀਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਟ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦੇ ਕੇ ਭਰੀ ਗਈ ਸੀ।

(32) ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਦਾਖਲਾ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। * ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀ.ਈ. ਕੋਰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ.ਈ.ਟੀ. ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਪ੍ਰੋ. ਉਪਰੋਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਵਾਲੇ ਸੂਚਨਾ ਬਰੋਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਸੀਚਰ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਾਹੀਂ ਓਪਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀ.ਈ.ਟੀ. ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ। ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਖੇਡ ਗ੍ਰੈਡੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਏ, ਬੀ, ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੇਵਲ ਖੇਡ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੋਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ੍ਰੈਡੇਸ਼ਨ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ; ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਗ੍ਰੇਡ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੀਟ, ਈਵੈਂਟ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਆਦਿ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ/ਖਿਡਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਭਾਵ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ, ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ, ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਆਦਿ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗ੍ਰੇਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਏ, ਬੀ, ਸੀ ਜਾਂ ਡੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਡ ਗ੍ਰੈਡੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣਾ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੱਕੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਖੇਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(33) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ ਮੈਣੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(34) ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ.ਖੇਹਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ: 6, 30 ਅਤੇ 30 ਲਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। 33 ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਦਾਖਲੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀਈਟੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 30 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਈਟੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and 27
another v. State of Punjab and others (R. P. Sethi, J.)

ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, “ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਚੇਤ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

1994-95 ਸੀਈਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇੱਥੇ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ -

“ਸ.ਨ.	ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਮ	ਐਮ ਆਰਕਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਆਖਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਸੀ ਈ ਟੀ ਵਿੱਚ	ਸੀਈਟੀ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਸਥਿਤੀ।
1	2	3	4
1	ਖੇਤਰੀ ਇੰਜੀ. ਕਾਲਜ, ਜਲੰਧਰ	121.00	2715
2	ਕਾਲਜ ਆਫ ਇੰਜੀ., ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਬਠਿੰਡਾ	131.25	2180
3	ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀ.	120.50	2761
4	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਇੰਜੀ. ਕਾਲਜ, ਲਧਿਆਣਾ	127.25	2402
5	ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਇੰਜੀ. ਕਾਲਜ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ।	123.50	2589

ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਕਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡੇਟਾ ਸਿਰਫ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 17 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੀ.ਈ.ਟੀ. ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ 21 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਸਤ, 1991. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੈਰਿਟ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕੈਟ ਗੋਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ

ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੀ.ਈ.ਟੀ. ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਜਵਾਨਕਰਤਾ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 1994-95 ਸੀਈਟੀ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇੱਥੇ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ: -

ਐੱਸ ਨੰ.	ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਮ	ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਆਖਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ CET ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ।	ਸੀਈਟੀ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ।
1	2	3	4
1	ਖੇਤਰੀ ਇੰਜੀ. ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ।	121,00	2715
2	ਕਾਲਜ ਦੇ ਇੰਜੀ. ਅਤੇ	131.25	2180
3	ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ	120.50	2761
4	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਇੰਜੀ. ਕਾਲਜ,	127.25	2402
5	ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਇੰਜੀ. ਕਾਲਜ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ।	123.50	2589

ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 33 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 1994 ਦੀ

Lawyers' Initiative through Shri R. S. Bains, Advocate and 29
another v. State of Punjab and others (R. P. Sethi, J.)

ਸੀਈਟੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ 119.2 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਵੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧੀਨ ਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(35) ਦੋ ਤਹਿਤ ਨੀਤੀ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਬਿਹਤਰ ਮੈਰਿਟ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਓਪਨ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਡਿਸਮਿਸ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(36) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 34 ਤੋਂ 38 ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, - ਪੱਤਰ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ R/35/2) ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 1992-93 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ/ਤਕਨੀਕੀ/ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨੀਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ/, ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਇਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ: -

"ਇਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ,
- ਰਾਜਾਂ/ਯੂ.ਟੀ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ । ਅਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ/ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮੈਰਿਟ/ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਰੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(37) 1994 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 14390 'ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ' ਵਿਚ 21 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੀਤੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 1/35/2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਥੇ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ/ 1, ਅਤੇ ਆਯੋਜਿਤ:

“ਪੱਖਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ; ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਨੁਬੰਧ 1 ਤੋਂ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 1 ਜੂਨ, 1994 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ (ਅਨੈਕਸਰ ਆਰ/ਐਲ) ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ - ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ R/1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਭਿਆਸ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਣਹਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ/ਐਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਉਲੰਘਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(38) ਸ੍ਰੀ ਬਲਹਾਰਾ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. 11372 ਆਫ 1994 ਵਿਚ 'ਪੁਨੀਤ ਕੌਰ ਮਤੋਵਾਲ ਵੀ. ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਹੋਰ' ਦੇ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1994 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਸੀ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਹੁਦਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(39) ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(40) ਸ੍ਰੀ ਏ.ਸੀ.ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 9 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਤੇਲ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ . ਅਜਿਹੀ ! ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ. ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ, ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ 'ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਯੂਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਨਾਮ ਦਰਸ਼ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (12)' ਅਤੇ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। .

(41) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ' ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦੇ ਕੇ ਸੁਧਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਕ

ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ। ਉਹ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜ਼ਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਲਈ ਕੋਈ ਕੋਟਾ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(42) ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀਟ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਨ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਭਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(43) ਜਾਰੀ ਸੂਚਨਾ ਬਰੋਸ਼ਰ-ਕਮ-ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਫਾਰਮ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਖੇਤਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਜਲੰਧਰ, ਕਾਲਜ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਬਠਿੰਡਾ, ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਸੀ.ਈ.ਟੀ. , ਲੁਧਿਆਣਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। . ਬਰੋਚਰ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 25 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਟ ਭਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਰਾ 3.3 (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੈਰਾ 4.5 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 40 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਰਿਤਾਂ ਲਈ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ, ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ/ਸਾਬਕਾ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ/CRP/BSF/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਮਰ ਗਏ/ 2 ਸਾਲ ਤੱਕ, ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ) ਸਿਵਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਪਾਹਜਤਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ/100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਵੰਬਰ, 1984 ਦੇ ਦੀਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਅਤੇ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ/ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ CET ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਜਨਲ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 35 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਵੇਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

(44) ਦਰਸ਼ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਮੀ ਸਿਮਿਲਰ ਆਰਗੂਮੈਂਟਸ ' ਅਡਵਾਂਸਡ! 1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1994 ਦੇ ਨੰਬਰ 212 'ਮਹਾਰਾਜੀ ਦਯਾਨੰਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਤਾਸ਼ਾ ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ' ਦਾ ਫੈਸਲਾ 23 ਫਰਵਰੀ, 1995 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀਤਾ:

"ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ

ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ , ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ 'ਦਰਸ਼ਨੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)' ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 1992 ਦੇ CWP 1745 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ' ਬਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ - ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ , ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, 2 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲਈ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਲਜ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਵਾਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਖੁੱਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਬੀਡੀਐਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੰਧ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਵਾਲੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ— ਮਿਤੀ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਦੇ ਆਰਡਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P/4 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੀ.ਡੀ.ਐੱਸ. ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ , ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ.. ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮਾਈਗ੍ਰੇਟ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਪੈਡੋਟਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁੰਦੇ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ” ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, “ ਭਾਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਗਲਤ-ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਸੁਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਐਨਐਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਿਤੀ ਹੈ । ” ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(45) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ “ਬਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਓਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (ਫਾਈਜ਼ (ਸੁਪਰਾ)) ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੋਣ ਨੂੰ ਟਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਕਾਰਨ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।” ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗਾ। "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਈਗ੍ਰੇਟਿਡ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਐਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।”

(46) ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1994 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 12168, 5 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 8 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਰਿਹਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ- 5 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ। ਨਾਮਜ਼ਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ। ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਖੀਰ 17 ਨਵੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ, ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ 8 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. 6 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਚਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਸਲਿੱਪਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਤਵੀ ਸਲਿੱਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 9 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗਾ। 1994 ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 12 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। 1994. ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 8 ਦਸੰਬਰ 1994 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ

ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ 9 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 13 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗਣਾ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਰਿਸਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 8 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ। ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੰਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪੈਡਿੰਗ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਐਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲੰਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਲੰਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਚਾਈ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਬਹਾਨੇ ਅਤੇ ਹਾਈਪਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਲਕਿ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ

ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਨਾਹ ਲੈ ਕੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟੇਅਮ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇੜਛਾੜ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਦੇਰੀ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਪਰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ *hk^bden* ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ।

(47) ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: -

- (a) ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 38 ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;
- (b) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 30 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ;
- (c) ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਖਾਲੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਓਪਨ ਮੈਰਿਟ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ;
- (d) ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ;
- (e) ਕਿ ਜੇਕਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਓਪਨ ਮੈਰਿਟ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 30 ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 5,000 ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਏ. ਐਲ. ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਕੇ. ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਜੇ.
ਡਾ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ।— ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1994 ਦਾ CWP 13190

10 ਅਕਤੂਬਰ 1994

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950- ਅਨੁਛੇਦ 226/227— ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ- ਐਕਟ { 1911 ਦਾ ਐਕਟ III)- 1994 ਦਾ ਸੋਧ ਐਕਟ 11— ਧਾਰਾ 25(3)- ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ , ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ—ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।